

KÁRPÁTI LAPOK

A turistaság, a honismeret és a természetvédelem terjesztésére

Kiadja a Magyarországi Kárpát Egyesület

Internet: <http://www.karpategyesulet.hu>

Postacím: 1053 Budapest, Reáltanoda utca 9. III. em.10.

Szerkesztő: Nagy Péter, peter.nagi@t-online.hu

**Borszéken
jubilált az
EKE Vándortábor**

**Magas-Tátrai
Átkelés emléktúra**

Biciklizni jó

Síelő beszámoló

Új Hungarikum

Vízitúrák a Dunán

**Balatoni-nyár
vége**

**Régi magyar
határon**

Rólunk írták

**PKE Nemzetközi
Turistatalálkozó**

Borszéken jubilált az EKE Vándortábor

„Szébb és minden tekintetben
érdekesebb vidéket alig lehet
képzelni Borszék környékénél.”

Orbán Balázs

A tábor bejáratánál elhelyezett tábla hirdette a helyszínt: megérkeztünk, jó helyen járunk

Ahol még a medve is borvizet iszik

A Gyergyószéki EKE telibe talált a jubileumi XXV. EKE Vándortábor helyszínének kiválasztásával. Hargita megye északi részén, a Gyergyói-, a Kelemen- és a Besztercei-havasok találkozásánál, szép fekvésű medencében terül el Borszék, Erdély egyik legszebb üdülője. Erre a lenyűgöző látványú helyre hívták a rendező gyergyói ekések a turistákat, hogy öt napon át hódoljanak a természetnek, együtt járják be a hegyeket, fedezzék fel a havasok rejtett zugait, vadregényes tájait, ismerkedjenek a térség történelmével, műemlékeivel, tapasztalják meg a hagyományos székely vendégszeretetet.

A szép fekvésű, friss hegyi levegőjű Borszék az Osztrák Magyar Monarchiában a legfelkapottabb üdülők közé tartozott, vetekedett Karlsbaddal, Csehország híres gyógyfürdővárosával, a mai Karlovy Vary-val. Nemzetközi hírnevéhez hozzájárult több mint harminc bővíző borvízforrása. 1725-ben fürdő és nyaralóház épült, 1770-ben már palackozva szállították a borvizet Bécsbe. 1873-ban Ferenc József császár az ásványvizet királynőjének nevezte. Az államosítás, az 1989-es rendszerváltás utáni több éves nemtörődés, mellőzés miatt sokat veszített régi fényéből a fürdőváros. Évek óta, a mai városvezetésnek köszönhetően, ismét felmenő ágban van, jelentős fejlődésnek indult Borszék.

Az első nap, a bejelentkező sátorban, Román Árpád és csapata hősies munkát végzett. Rekordszámú turistát kellett bejegyezzenek. Mindenki ajándécsomagot kapott, mely tartalmazta a Dezső László szerkesztette Barangolások Gyergyószéken című útikalauzt, a részletes programfüzetet, a XXV. EKE Vándortábor túrának térképeit – amiket Bartos-Elekes Zsombor készített –, szép, színes emléklapot, amelyen egy nagy mackó borszéki borvizesüveget tart és egy mackós sörnyitót. Ilyenformán elmondható, hogy már indulásból többet kaptunk a tábor szervezőitől, mint amennyit fizettünk a táborban való tartózkodásért.

A délutáni ünnepélyes tábornyitón Vadász-Szatmári István táborparancsnok üdvözlő beszédében megjegyezte, itt még a medve is borvizet iszik. Kívánta, fogyasszuk mi is egészséggel, szakadjunk el az okos telefon, a számítógép, a televízió butításától, járjuk be a hegyek ormait, hallgassuk a csermelyek kacagását, érezzük azt a csodát, amit Isten teremtett, ami a természet. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület 125 évvel ezelőtti alakuló ülése Borszéken volt, ezért is választották a huszonötödik EKE Vándortábor helyszínéül a fürdővárost. Dr. Kovács Lehel István országos EKE elnök köszöntőjében kérte: „Legyen ez a jubileumi vándortábor egy mementó, emlékeztető

Vadász-Szatmári István táborparancsnok és Csibi Márti a megnyitón

régvolt fürdőinkre, borvizeinkre, s intő jel a mának, eljövendőnek, vigyázzunk fürdőinkre, vigyázzunk borvizeinkre. Gyöngyeinket ne szórjuk a disznók elé, s ne keverjük édes vízzel szent ásványvizeinket.” Mik József, Borszék polgármestere, örömmel üdvözölte a népes turista sereget, akiket szeretettel várnak vissza erre a gyönyörű helyre, amelyet a Jóisten minden bizonnal jókedvében teremtett. Bartha Tihamér alelnök Hargita Megye Tanácsa részéről, Szócs Ernő elnök a Magyarországi Kárpát Egyesület nevében kívánt jó túrázást. Bakos Balázs Borszék római katolikus plébánosa mondott imát és kért áldást a vándortáborra. Bardócz Ferenc táborfelelős eljátszotta trombitán a tábori indulót, majd több gyergyói ekéssel el is énekelte. Következett a tábori zászló felvonása, amelyre Madaras Böske néni kérték fel, a legtöbb tavaszt megért gyergyói turistát. A tábornyitást jelző harangot dr. Gereöffy Ferenc kongatta meg, a Gyergyószéki EKE volt elnöke, aki három sikeres gyergyói vándortábor főszervezője volt.

Veres Ágnes, országos EKE titkár, színpadra szólította és díjazta az EKE-napi pályázat nyertesait. A diákok fogalmazást írtak: Mínta csak álmodtam volna címmel, egyik kedvenc kirándulásukról. Az írásköből kiderült nagyon sok izgalmas kalandban volt részük, csodás helyeken jártak. Nyolc megyéből, tizenkilenc településről 71 pályázat érkezett.

A megnyitó kellemes hangulatát fokozta a borszéki Zimmethausen Iskolaközpont Cifrasarok Néptáncegyüttesének előadása. A számunkra fura nevű néhai bécsi tanácsos 1804-ben haszonbérbe vette Borszéket Ditró és Szárhegy községektől, ő tette ismertté a helységet.

Húsztúra közül válogatva

A sátorverést és a megnyitót követő három napon húsztúra között lehetett választani, ezekből négy nehéz, négy közepes minősítésű volt. Egy közepes nehézségű és két könnyű gyerektúrára lehetett menni. Három honismereti autóbussos kirándulás szerepelt a programban. Gyergyószékkal lehetett ismerkedni, bejárhatták a Békási- és a Gyilkos-tó környékét, vagy még távolabb a bukovinai kolostorokhoz látogathattak. Egy-egy nehéz, közepes és könnyű kerékpártúrán hajthattak a bringások. A borvízforrások-nyitására vonzotta a legtöbb turistát. A három nap során, háromszáznegyvenötvenen vettek részt rajta. Az egyik nap mi is ezt választottuk. A túravezető Farkas Aladár élményszámba menően ismertette a borvízforrásokat. Az Erzsébet-forrást az általunk is nagyrabecsült Sziszi királynőnként nevezték el. Az itt levő borvízmúzeumban a település történetével, az ipari palackozással ismerkedtünk. Utunk következő állomása a Kossuthkút volt. 1883-ban Kossuth Lajos 80. születésnapjára borvizet küldtek Turinba, amit Kossuth apánk hosszú levélben köszönt meg. A Petőfi-forrásnál nagy költőnkre emlékeztünk. A népi feredőnél mi is megáztattuk lábunkat, élveztük a pezsgő hideg víz értágító hatását. Utunkat folytatva örömmel láttuk, hogy már nem üzemel, bezárták a több mint 150 éves kőbányát, ahonnan kőtömböket fűrészelték, óriási lépcsőzetes sebek maradtak hátra a megcsönkített hegyben. Túránk barlanglátogatással folytatódott. Kisebb csoportokban bementünk a Medve- és a Jegesbarlangba. Kijövet, kellemes meglepetésünkre, a Hazajárók csapatát üdvözölhettük.

A legtöbb dicséretet a Veres-kő-túra kapta, nem utolsósorban Dezső László tiszteletbeli országos EKE elnök és Zalán fia túravezetésének köszönhetően. A Besztercei-havasok legdélibb mellékgerincének szépségeit mutatták meg. Kiadós pihenő során mindenki finom ordát, juhsajtot kóstolhatott az útba eső esztenánál.

Séta Borszéken

Az 1840-es években használatba vett László forrás

Székelykapu a Hétvezér sétány város felőli oldalán

A Hétvezér sétányon haladva meglátjuk a hét vezér fából faragott egész alakos szobrát, majd a Petőfi Sándor portrét és a sétány vége felé megpihenhetünk a Főkút és Erzsébet forrás előtti parkban

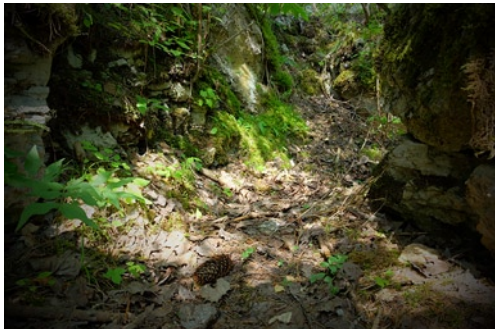

Ó-Sáros fürdő. A hideg és a kb. 34°C gyógyvízben úcsörögve regeneráltuk a hosszú túrán megfáradt tagjainkat

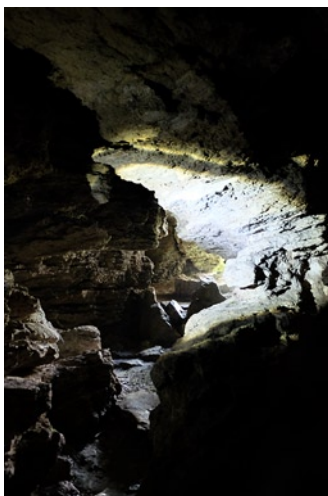
A Hétvezér sétány rendbehozott korabeli épületei

Irány a Tündérkert!

A Sólyom-kő hadászati emlékei.

Balra a II. világháborús bunker, jobbra pedig az I. világháborús lövészárkok maradványa

A Jeges-barlang bejárata és részlet a belső térből, ameddig könnyen el lehetett menni. A jobb oldali fotó a Medve-barlanghoz vezető úton készült

A felhagyott 150 éves kőbánya

Ez a Bugyorgó lábferedő

A Csalhó-túra volt az egyik legnehezebb, mégis szépsége miatt sokan választották a brassói turisták közül is. A Keleti-Kárpátok egyik legmagasabb és leglátványosabb hegysege a Csalhó, magasan kiemelkedve uralja a környező hegyeket. A Csalhói Tudományos Rezervátum területén látható a 80 méter magas Panaghia-szikla. A monda szerint Panaghia gyönyörű, éjfélete lány volt, a Nap is beleszeretett. A túra leglátványosabb pontja az 1900 m magas Tőka-csúcs volt, ahonnan gyönyörű kilátás nyílt a környékre. A Rupturi-patak 30 méter magas vízése is elkápráztatta a társaságot. Soós Gabi barátunk az út egy részét most is mezitláb tette meg. Mezitlábás járásával hírnevet szerzett országhatáron túl is.

Nagy József történéssel jártuk végig a közepes nehézségű Égett-Butka – I. világháborús emléktúrát. A Besztercei-havasokban elterülő Égett-Butka száz év elteltével is magán viseli a vérzivataros harcok nyomait. Bunkerek, lövészárkok, futóárkok szabdalják a gerincet. Nagy József előadása nyomán megéltük a csaták hangulatát. Stratégiai fontosságú magaslaton álltunk, amelyet 1916. október 17-én a 14. gyaloghadosztály visszafoglalt. József főherceg 1917. március 17-én látogatást tett az Égett-Butkán levő állásoknál, megdicsérte a honvédeket hősiességükért. Egy félórás jégeső elől a közeli erdőben kerestünk menedéket. Utána jól esett a csúcspálinka, majd a csúcstofó elkészítése után visszaindultunk a meredeken. Útközben világháborús nótákat énekeltünk a marosvásárhelyi ekés Kerekes Ibolyával a főszerepben.

Sokan voltak kíváncsiak a rovásírásos kövekre, melyeket a Tászok-tető gyalogtúrán lehetett megcsodálni. A Pestkörnyéki Kárpát Egyesület turistáinak, Pócsa Anna Máriaának és Kaj Istvánnak, felejthetetlen élményt nyújtottak a bukovinai kolostorok, a Békási- és a Gyikos-tó.

Jól szervezett volt a három kerékpártúra is, a sepsiszentgyörgyi Kozma Zoltán véleménye szerint, aki mindegyiken részt vett. Mint mondta, jó főpróba volt ez számára, tekintettel arra, hogy jövőre az ő feladata lesz ennek a rendezése.

Aki estére nem fáradt el érdekes előadásokon vehetett részt. A legtöbben Balla Ede Zsoltot hallgatták a Magyar Szent Koronáról és Nagy József világháborús előadását. Minden délután kézműves foglalkozásokat

A látványos Csalhó túra útvonalának részlete

tartottak, főleg a nagyszámú gyerekseregnek. Gyógyító sátor is működött a tábor területén, masszázs, csontkovácsolás, teázás folyt.

A Besztercei-havasok túra érintette a Történelmi Magyarország hármasthatárát, amelyen annak idején vámház állt. Nyoma sincs

Játékos, zenés lazítás

Szombaton nem rendeztek túrákat, délelőtt játékos vetélkedőkön ügyeskedtek a táborozók. A borszéki hegyek legvittezebb csapata az EKE Gyergyó lett.

A Kelemen-havasok csúcsa: Reketyés-tető (2021 m)

Bányász Dorottya széki dalokat énekelt

Ők nyerték a bakancsdobálási versenyt is. Az ügyességi-logikai viadalon a Kolozsvári Sasok lettek az elsők. Második helyen végzett a brassói ekések Felhőmaci

A széki muzsikusok: Fülöp Márton primás, Ádám Imre billentyűs, Sipos Márton brácsás és Lacatus Nelu bőgős

csapata: Soós Gábor, Chisca Jonatán, Jan De Haas, Nádudvary Mária, Stefán Emőke, Szász Gyöngyvér és Vécsei Katalin. Kincskeresésben a Csíkszéki EKE csapata jeleskedett.

A széki tánctanulás kezdeti pillanata

Szombat délután a borszéki Pop Anna Mária szórakoztatott szép hangjával, akit Mosneág Gellért kísért gitárral és Szereceán Oszián dobbal. A csíkszeredai Bányász Dorottytól és Lakatos Imrétől széki táncokat tanultunk: lassút, csárdást és négyest. Szívvel-lélekkel húzták a széki muzsikusok: Fülöp Márton primás, Ádám Imre billentyűs, Sipos Márton brácsás és Lacatus Nelu bőgős.

Az egész tábor figyelte és tapsolta Bartalis László bemutatóját Marci nevezetű német juhászcutyájával. Marci mindig előhozta az elrejtett fadarabot, a húst is csak a gádzájától fogadta el.

Táborzárás tábortűzzel, táncos vigadalommal

Az ünnepélyes táborzáráson Vadász-Szatmári István táborparancsnok megköszönte a táborban lelkiismeretes szolgálatot teljesítő százötven főnyi csapat munkáját. Külön dicséretet kapott: Len Gabriella, százötven rendezőre főzött nap mint nap, Farkas Aladár, rengeteget lótot-futott a sok engedélyért, Vadász-Szatmári Babi biztosította a tábor logisztikáját, főleg a gazdaságos szállítást az autóbusszokkal, Román Árpád nagyszerűen vezette a titkárságot és Bardócz Ferenc, táborfelelősként ott volt mindenütt. Örömmel közölte, rekordot értek el, 1.501 turistát jegyeztek be a táborba, ennek ellenére egyetlen baleset sem történt, nem kellett riasztani a hegyimentőket. Nem hiába volt a tábor védnöke Bójte Csaba atya. Jól imádkoztunk, Borszéken az időjárás mindvégig kitűnő volt. Szentgyörgyi Magdolna, a magyarországi Vasutas Természetjárók Szövetségének elnöke szerint oszlottak a felhők, amint a szervezők felnéztek az égbe.

Dr. Kovács Lehel István országos EKE elnök megköszönte a gyergyói ekéseknek a jubileumi vándortábor lelkiismeretes megrendezését. Meghívta a turistákat az EKE-Várba, a várfalvi napokra, amelyre október 8-án kerül sor, valamint az EKE néprajzi báljára a kolozsvári Casinóba, október 9-re.

Megtudtuk, hogy az 1.501 turistából 684 jött Magyarországról, ebből 82 volt a Magyarországi Kárpát Egyesület tagja. Angliából és Hollandiából egyaránt négy, Ausztriából egy turista érkezett. EKE tagok 609-en voltunk. Az átlagéletkor 43 év volt, öröndetesen sok gyerek is túrázott. Csíkszeredából

Dr. Kovács Lehel István országos EKE elnök megköszönte a gyergyói ekéseknek a jubileumi vándortábor lelkiismeretes megrendezését

jegyezték a legfiatalabb táborlakókat, a három és fél hónapos Bölöni Júliát és a nyolc hónapos Szabó Csabát. A tábor korelnöke a 80 éves Kispál István lett Kolozsvárról és a 82 éves Gönczfalvi Ferencné Marosvásárhelyről. A Mandel család Csíkszeredából volt a legnépesebb, tizenegy családtaggal. A legnépszerűbb túravezetőnek Dezső László bizonyult.

Mik József polgármester hálásan köszönte, hogy a jubileumi vándortábor Borszéken került megrendezésre. Húsz éve nem volt ennyi vendége a fürdővárosnak. Rövidesen elkészül az új kezelőközpont, az önkormányzat mindent elkövet, hogy Borszék ismét keresett fürdőhely legyen.

A fiatal Elek Ágota szépen csengő hangon borszéki népdalokat énekelt, sok tapsot kapott. Eredményes tevékenységükért többen kaptak oklevelet. Az év embere megtisztelő címet a kolozsvári ekés Ferenczi Júlia érdemelte ki kivételes szervező munkájával.

Bakos Balázs római katolikus plébánossal közös imával mondtunk hálát Teremtőnknek a sikeres vándortáborért.

Rengeteg tombolatárgynak került gazdája. Brassói különítményünkéből a szerencse Szász Gyöngyvérnek kedvezett.

A barátságos vipera

Brassóból harminckilencen vettünk részt a táborban. Ebben az évben is velünk tartott a Baráti Társaság csapata, Gíró István vezetésével. Örvendtünk az együttlétnek, bőven akadt hely sátrainknak, még a sorsátragnak és az autóknak is. Jó volt újból találkozni barátainkkal a többi EKE osztályból, valamint a határöntúliakkal is. Almássy Vali Nyíregyházáról most az unokájával érkezett. Az egri Nagy Péter, Szűcs Gábor és a Balaton melléki Brózs Józsi ismét a legnehezebb túrákat járták be. Finom borral ajándékoztak meg, amitől esténként vidáman nótáztunk, félretéve a fáradtságot.

A mackók hagyták, hogy a túrák során málnászsunk is, csak a nyomukat láttuk. Közülünk Soós Irénkének volt olyan szerencséje, hogy szarvastehenet látott a borjával. Táborunkban egy hívatlan vendég is

volt, egy őslakos. Nem volt szüksége sátorra, meghúzódott a sífelvonó aljában, egy falrepedésben. Kerekes Péter Pál, marosvásárhelyi barátunk fedezte fel a barátságos viperát, le is fényképezte. Megnyugtató, a vipera nem támad, ha békén hagyják. Soós Olivér barátunk, akinek a sátra a legközelebb volt a hullóhöz, azért hálaírást mondott, hogy nem látogatta meg.

A tábor területén mindenféle élelmiszert lehetett kapni, a vállalkozók minőségi árukat hoztak, kürtőskalácsot, lángost, kenyeret, sört, mititét, vendéglő is működött.

Tábortűzzel, táncos vigadalommal zárult a tábor. A tábortűz mellett Orotvai Jani bá furulyaszólójára nótáztunk. Széki Pali Marci és zenekara húzta a néptánc kedvelőknek, a DJ Andriess együttes pedig a moderntáncot igénylőknek.

Azzal a reménnyel búcsúztunk el, hogy jövőre ismét találkozunk a Rétyi Nyírnél, ahol háromszéki ekés barátaink rendezik meg a XXVI. EKE Vándortábort.

**Nádudvary György, EKE Brassó
fotók: Nagy Péter, KEE**

A fiatal Elek Ágota szépen csengő hangon borszéki népdalokat énekelt

A záróünnepség népes hallgatósága. Háttérben a sípálya részlete látható

Szócs Ernő MKE elnök ünnepi köszöntője

Kedves Táborozók!

Az „Erdélyi Gyopár” idei januári-februári számában már elküldte meghívóját Vadász Szatmári István az Erdélyi Kárpát-Egyesület jubileumi 25-dik vándortáborába. Az, hogy jelentős eseménynek lehetünk tanúi, nemcsak a csodás környezet, de annak kiválasztása is méltó a 25-dik alkalommal megrendezésre kerülő évfordulós vándortáborhoz. Feltehetően komoly előkészítő munka és egyeztetés eredménye, mely komoly erőfeszítéseket igényelt a szervezők részéről is. Szerencsére egy olyan csapat adja hozzá a nevét, melyről borítékolhatjuk, hogy tábor-szervezői képességei garantálják, hogy újra egy programokkal gazdag és változatos túrákkal tarkított vándortábornak lehetünk résztvevői.

A rendezvény sikerét és volumenét már a tetemes és neves támogatók jelenléte is garantálja. Egy ekkora létszámú turista közösség találkozása, elhelyezése, a napi programok bonyolítása nem működtethető csupán erkölcsi alapokon, de ugyanakkor jelentős anyagi ráfordítással is jár.

Mostanára már egy hagyományos, számos turistatársunk által várt esemény az EKE ván-

dortábora, mely az első próbálkozás sikeréből kiindulva, nagy örömmel, évről évre megismétlődve, elértezt negyedszázados jubileumához. A folytonosság dolgában csak gratulálni tudunk az Erdélyi Kárpát-Egyesületnek, gratulálni, hogy fontosnak tartja az együttlét megélését, a túrák és programok közösségformáló képességének átadását a jelen és a jövő nemzedéke számára.

A Kárpátok e szeglete valóban csodás környezetet kínál minden túrát kedvelő táborlakónak, hiszen Borszékéről indulva, ahogyan az előzetes tájékoztatóból is megtudhattuk, akár 5 hegységekben is túrázhatunk.

A résztvevők számáról és ki honnan érkezett, már az előnevezésekből is értesülhettünk, természetesen a kiértékelő a tábor zárását követően kerül majd rögzítésre, hozzáadva számos statisztikai adatot, valamint összevetve az eddigi rendezvények mutatóival. Ezen adatok nélkül is megállapítható, hogy az Erdélyi Kárpát-Egyesület tevékenysége, újjáalakulását követően egyre nagyobb elismerésnek örvend, nemcsak Erdélyben, de Magyarországon is.

A Magyarországi Kárpát Egyesület, örömmel vesz részt testvéregyesülete az Erdélyi Kárpát-Egyesület rendezvényein és jubileumi összejövetelein, és egyben elismerését fejezi ki az EKE vezetőségének az általa képviselt turisztamozgalom széles körben történő megújításához, és propagálásához. Azért, hogy ma itt ünnepelhetjük a 25. alkalommal megrendezésre kerülő vándortábor, nem utolsósorban összefogás, de egyéni vállalások is kellenek, hisz számos turistatársunk önzetlen munkájának is köszönhető ez a nagyszerű eredmény.

Gratulálunk a szervezőknek, hogy időt, fáradságot nem kímélve, újra lehetővé tették számunkra a találkozás lehetőségét egy olyan rendezvényen, melynek immár negyedszázados múltja van. Minden résztvevőnek kellemes kikapcsolódást és nagyon jó túrákat kíván a Magyarországi Kárpát Egyesület!

Az MKE csoport a Csalhó túrán

A Hazajárók a megnyitó ünnepségen

Szentgyörgyi Magdolna, a magyarországi Vasutas Természetjárók Szövetségének elnöke a záró ünnepségen

Az első napi Besztercei-havasok túrán készült csoportkép

Magas-Tátrai Átkelés emléktúra

1873. augusztus 10-én, 143 éve alakult meg Ótátrafüreden a Magyarországi Kárpát Egyesület, az ország első, a világ hetedik turista klubja. Akkor itt, a Magas-Tátrában kezdte tevékenységét, túrázással, alpinizmussal, magashegyi hegymászással. Később a turistaság összefogásával, megszervezésével, országos jelentőségűvé vált.

Az egyesület alapításának 143. évfordulóját 2016. augusztus 6-án emléktúrával ünnepelte.

Az MKE közreműködésével a Szent Jakab Zarándok Egyesület már 4. alkalommal szervezi meg és bonyolítja le a Tátra egyik legszebb, és legfestőibb környezetében az emléktúrát. Wehner Géza szervezői képességét igazolja, hogy a túra napján, a zord időjárási viszonyok ellenére, gördülékenyen és fennakadások nélkül sikerült a rendezvényt lebonyolítani.

A résztvevők egy része Budapestről indult pénteken du. autóbusszal és szgk.-val. Estére érkezett meg Poprádra, Alsóerdőfalvára (Nová Lesná), valamint a sátorozók, a Tátralomnic alatti Tatranec kempingbe.

A népes mezőny (128 fő túrázó) miatt a szervezők kénytelenek voltak még egy szlovák autóbustsz bérelni, melyek másnap kora reggel 5 órakor szállították át a jelentkezőket a túra rajtjába, Zakopánéba.

A résztvevők 4 túra közül választhattak, mindenki a saját képességei szerint.

Akik a leghosszabb távon indultak a Zakopáne Kuznice – Murowaniec-menedékház – Zawrat – Lengyel-Öttó-völgye – Halas-tó (Morskie Oko) – Tengerszem-csúcs (Rysy) – Hunfalvi-hágó (Sedlo Váha) – Menguszfalvi-völgy – Poprádi-tavi menedékház – Oszterva-nyereg (Sedlo Pod Ostrvou) – Felső turistaút (Masgisztrála) – Sziléziai-ház – Ótátradfüred útvonalat kellett teljesíteniük.

A táv hossza 40 km, szint 3800 m. Jól felkészült túrázók választották ezt a útvonalat, a kevésbé rutinosak pedig eldönthették, hogy a Zawrat túrát (Zakopane –

Halas-tó) 16 km, vagy az Oszterva túrát (Poprádi-tavi menedékház – Ótátrafüred) 16 km választják.

Az időjárás nem fogadta kegyeibe a túrázókat, szinte egész nap szitált az eső és csak néhány percre emelkedett fel a ködfüggöny a Tátra csúcsai fölé. Ennek ellenére az MKE résztvevőinek egy csoportja, akik az Oszterva túrán vettek részt, nagyon jó hangulatban gyalogoltak a Magisztrála útvonalán és eldöntötték, hogy jövőre újra végigmennek, hogy napsütésben is élvezhessék a Tátra csodálatos környezetét.

Újra egy színvonalas rendezvényen vehettünk részt, ahol a résztvevők a Magas-Tátra Átkelés pólót, kitűzőt és emléklapot vehettek át.

A rajtban itiner, hideg étel, gyümölcs, édesség, ital, valamint az útvonalon frissítő állomások álltak a túrázók rendelkezésére. Megszervezték a csomagszállítást és a túrázók mögött seprű haladt.

Szálláshelyünket már tavaly kipróbáltuk, kellemes 2-3-4 ágyas szobák közül választhatunk. A helyi ételkülönlegességeket is megkóstoltuk, desszertként pedig a jófajta szlovák söröket iszogatunk.

Másnap gyönyörű napsütésre ébredtünk, de egyáltalán nem bosszankodott senki, hisz Méhes László tagtársunkat idézve, ha valaki panaszkodik az épp aktuális időjárásra mindig rávágja: „...ez nem rossz idő!... van ennél jobb idő! és van felkészületlen turista!”

Tehát indultunk Késmárkra ahol a túravezetőnk Molnár Gábor jóvoltából megismerkedhettünk a város nevezetességeivel és izelítőt kaphattunk viharos történelmünk Szepességhez kapcsolódó eseményeiből. Késmárktól elválaszthatatlan Thököly Imre személye. A Habsburgok elleni felkelés vezére és a vallásszabadság védelmezője Késmárkon született és hamvai is itt nyugszanak a késmárki új evangélikus templomban. Sajnos a templomot zárva találtuk, a várba tatarozás miatt nem jutottunk be. Ennek ellenére Késmárk sétálva is gyönyörű, a Felvidék legfestőibb városai közé tartozik.

Az előző napi túrától és a városnézéstől kellemesen elfáradva indultunk hazafelé. Elmondható, hogy a Tátra és környéke télen-nyáron gyönyörű és mi minden évben visszavágyunk, vagy túrázni, vagy pedig újra kipróbálni sílécünket a már jól ismert tátrai síterepéken.

Arra biztatjuk az MKE tagságát, hogy bátran jelentkezzenek jövőre újra megrendezésre kerülő jubileumi közös rendezésű túránkra, hiszen a kedvezmények mellett, gyönyörű környezetben, kiváló szervezői gárda biztosítja a kellemes kikapcsolódást és túrázást.

Szőcs Ernő, MKE

Biciklizni jó!

A nyári szabadságot előre meg kell tervezni, hogy minél több esemény beleferjen és maradjon egy két nap pihenésre, mikor az élményeket igyekszünk feldolgozni. Ezért jó előre megvásároltuk a vonatjegyet, és a szünet első napján már utaztunk Csehországba úti célunk, kerékpártúránk rajtjához Brnóba. Okulva előző túránk tapasztalatából, most már jóval, könnyebb csomagokkal, minden felesleges holmit igyekeztünk mellőzni. A vonat mellyel Bp-ról elindultunk, kerékpárosoknak kialakított része, minden kényelmünket kielégítette, nagyon gyorsan, mindössze 4 óra alatt Brnóba értünk.

Tervünk végigtekerni az „Eurovelo 9” biciklis út középső szakaszán Brnótól – Mariborig. Ez a szakasz 566 km, kerékpártúra szempontjából nehéznek mondható, mivel szinte folyamatosan le-fel vezet az út és ahogyan már az elején megtapasztaltunk, folyamatosan fúj a szél.

Zsúfolt pu. fogadott bennünket Brno-ban, a biciklis útra csak nagy nehezen találtunk rá. A kérdezősködés nem igazán segített, inkább azzal próbálkoztunk, hogy elindultunk a városközpont irányába. Jó ötletnek bizonyult, rövid időn belül kereszteltük a kerékpárutat.

A Svradka folyó mentén vitt tovább a biciklis út, nagyon szép szakaszon, majd a jelzések eltűntek. Ebben az esetben, nem tehetünk mást, mint követni a főutakat, ez a taktika általában bevált, most is, Zidlochovicénél sikerült visszatalálni az E-9-re. Innen már szép kijelölt úton haladtunk, és este 8 órára elértük aznapi úti célunkat. Megérkeztünk Pasohlávkyba a Merkur kempingbe, egy gyönyörű tó partjára. Feltvertük a sátrat, majd körbejártuk a kempinget, egyik büfénél leültünk és a naplementében gyönyörködve iszogattuk a finom cseh söröket. Elég nagy volt a nyüzsgés, a csehek egytálla szórakozóhelynek is tekintik a kempinget, egészen hajnali 3-ig tartott a mulatozás, mely végül iszonyatos horkolásba torkollott.

Ezért másnap már 6 óra után keltünk, és kevesse 8 óra előtt elindultunk. A tó mellett haladtunk, tökéletesen jelzett úton, majd folytatva utunkat megérkeztünk Mikulovba. Nagyon szép város, megnéztük a belvárost és a várat, majd Valtice irányába elindultunk.

Mivel újra nem találtuk a kerékpárutat, egy kevésbé forgalmas úton haladtunk. Valtice is nagyon szép város, teljesen Ausztriai hangulata van, ez viszont nem meglepő, hisz egy ugrásra van a cseh-osztrák határtól. Megnéztük a belvárost és a várat, csináltunk néhány fotót, majd elindultunk az egyre nagyobb hőségben. (35 C°) .

Kerékpározás közben a meleg jobban elviselhető, enyhe légmozgás keletkezik, igaz a leégetést nem lehet elkerülni, karunk, lábunk és orrunk is erre a sorsra jutott.

Valticétől az „E 13”-on haladtunk tovább, az út nagyon rossz állapotban volt, szerencsére hamar elértük az „E 9-et” és Reintálnál beléptünk Ausztriába. Itt tökéletesnek mondható jelzések és biciklis utakon folytattuk túránkat. Utunkat csak a szembeszel és az egyre nagyobb hőség nehezítette. Nagyon meleg van, és folyamatosan föl-le vezet az út.

Poysdorf lenne a következő kemping lehetőség, egy kis kitérővel, de inkább a továbbhaladás mellett döntünk, hisz még túl korai lenne a leállás. Így folytatjuk utunkat Mitelbach felé, annak ellenére, hogy legközelebbi kemping térképünk szerint is csak Bécsben van. Már du. 17 órakor elérjük Mitelbachot kissé fáradtan, és közben már a Zaya folyó partján haladunk, ami egyelőre csak egy kis pataknak tűnik. Érdeklődünk szállás iránt és az egyik gyalogos átkelőnél óriási durranás, mintha valaki petárdát dobott volna akkorát szólt. A bicikli hátsó kereke durrant ki a külső gumival együtt.

Az osztrákok nagyon segítőkészek, szívesen adnak tájékoztatást, de sajnos a legolcsóbb szálláslehetőség is túl drágának bizonyult. A külső tömlő javítása gyorsan ment, lecseréltem az első a hátsóval, tű és cérna segítségével összeféreltem a sérült külső gumit, mely egészen jól sikerült. Külső szemlélő nem is vett észre semmilyen változást csak úgy ránézésre. A nagyjavítás után 18 órakor útnak indultunk, hátha sikerül olcsóbb szállást találni. Szép kis falvakon megyünk át, de szállást sehol nem találunk.

A tikkasztó meleg nap után kezd ránk sötétedni, a viharfelhők is kezdenek gyülekezni, így rákényszerülünk valamilyen megoldást keresni. Vadkempingezni nem tanácsos, egyrészt büntetendő cselekedet, másrészt nem minden hely alkalmas ilyesmire.

Amint mondtam az osztrákok nagyon segítőkészek, Hernleinz faluban kapjuk a tippet, hol nem kell számítanunk ellenőrzésre. Elhagyva a falut végre megtaláljuk az „ideális szálláshelyet” egy kukoricásban. Éjszaka nagy felhőszakadás árasztott el bennünket, reggelre sártengerre változtatva a kukoricást. A bicikliket és a sátrat fejünk fölé emelve lábaltunk ki az agyagos kukoricaföldről, és mire sikerült megtisztítani a felszerelést, és mi is útra kész állapotba kerültünk eltelt egy kis idő. Az időjárás teljesen esőre változik, szembe szél fúj, az út meredek fel és le szakaszokból áll, ahol néha tolni kell a biciklit.

Itt már megjelennek a szélkerekek, és gyakoriak az olajkutatok, melyek ugyan nagyszerű látványt nyújtanak, de egyben jelzik is, hogy milyen vidéken járunk. Szép hangulatos falvakon haladunk keresztül, egy idő után változik a táj képe, megszűnik a le fel, és már csak szélkerekeket látunk. Bécs irányába haladunk, hosszú egyenes beláthatatlan szakaszon, és az időjárás is változást mutat.

A következő heti elfoglaltságunk miatt rövid pihenőt tartunk, ahol megbeszéljük, hogy útirányt változtatunk, és az E6-os kerékpárúton folytatjuk a túrát. Megérkezünk Bécsbe, ahol már voltunk kerékpárral, és nagyon szép élményekben volt részünk, most is élvezük, hogy újra biciklivel járhatjuk be a várost.

A Stephasndom téren megkeressük a Duna menti kerékpárutat és megbeszéljük, hogy Hainburg előtt kempingezünk. Ez a szakasz már ismerős, Bécs után közvetlenül a Duna partján kiépített grillezésre alkalmas helyek vannak ahová a bécsiek szoktak hétvégeken kirándulni. Sajnos egy teljesen más kép fogad bennünket, már nem bécsiekkel van tele a Duna-part e része. Továbbhaladva, Orth-nál átkompozunk a Duna jobb partjára Haslau-ba, és innen végre hátszélben tekerünk Petronell Carnutum irányába. A római kori település egyes részeit rekonstruálták, melynek egyik látványossága a diadalív (Heidetor - kapu) és az amfiteátrum.

Tévesen továbbmentünk Bad-Deutsch-Altenburg-ba, mivel úgy tudtuk itt van a kemping, végül megkérdeztük és visszairányítottak Petronellbe. Rövid keresés után egy „Tennis-Club”-nál találtuk meg a sátorhelyet. Nagyon barátságos, kellemes, kicsiny kempingbe érkezünk, ahol alig volt vendég, családias

hangulatban megismerkedtünk egy cseh házaspárral, beszélgetve kiderült, hogy a Fertő-tó a következő állomásuk, akárcsak nekünk. A recepció (mindenesen) nagyon szívélyes, kedves ember.

Automatából Gössert vásároltunk és nagyon jó hangulatban töltöttük az estét. Reggel korán ébredtünk, lassan összeszedtük a felszerelést, elköszöntünk újdonsült cseh barátainktól és 8 órakor elindultunk. Petronell-ből a „Römer rad” kerékpárúton indultunk a Fertő-tó irányába. Szélmalomok közt bicikliztünk, elég gyorsan haladtunk, így érkezünk meg Rohrauba Haydn szülőházához, majd megnéztük a parkban található emlékművet.

Sorban következnek Bruch a.d.Leitha (Lajtabruck) város, Pandorf (Pándorfalu) és Nausiedl am See-nél (Nezsider) elérjük a Fertő-tavat. Itt a már jól ismert útvonalon haladunk tovább a dűlők és napraforgók között. Az útirány a Fertő-tó nyugati partja: Jois (Nyulas) – Winden (Sásony) – Breitenbrunn (Felsőszéleskút) – Purbach (Feketeváros) – Oggau (Oka) – Rust (Ruszt). Kellemesen, jó iramban tekerünk, megállunk piknikezni, és kora délután megérkezünk a ruszti kempingbe. Már többször jártunk itt, most egy kicsit elhanyagoltabbnak tűnik, mint jó pár évvel ezelőtt. Sátorverés után visszatekerünk a városba, megszokott hangulat fogad bennünket, turisták csoportjai, sokan kerékpárral, a háztetőkön gólyák, kényelmes, pihenős a délután. A kempingben újra találkozunk cseh ismerőseinkkel, örülünk egymásnak.

Másnap kényelmes készülődés, reggeli után indulunk Sopron felé. Áttekerünk a határon. Itt a biciklis út az erdőben halad, helyenként meredek szakaszokkal, és kb. 20 km kerekedés után beérkezünk Sopronba. Lerövidített túránk távja 400 km volt. Kellemesen, szinte teljesen kipihelve érkezünk haza.

Sopron nagyon szép, többször megcsodáltuk, most is teszünk egy kört a belvárosban, majd indulunk az állomásra, hogy időben vonatra szálljunk.

A vonaton ülve felidéztek 5 napos kerékpár túránk élményeit, és megállapítottuk, hogy bármerre járunk, idehaza vagy külföldön egyaránt örömmel tölt el a biciklizés.

Néhány fotóval szeretnénk a túra hangulatát bemutatni.

Szőcs Ernő, Doricsák Györgyike, MKE

Az augusztusi bringázásunk

A Balatont megkerülő bringatúrára augusztus közepén került sor. Nagy izgalmat jelentett, hogy a tervezett időpontra az előrejelzés szerint prognosztizált országos esőzés elvonul-e. Végül is szerencsénk volt, mert a kezdés időpontjában (aug. 11.) már nem esett az eső. A túra 5 fővel a Balaton keleti medencéjének megkerülésével indult Zamárdiból Siófok irányába. A viharos napok alatt lehűlt víz és levegő miatt pihenés-kor sajnos fürödni nem tudtunk, szinte fáztunk, annyira hideg volt. Napot egész nap nem láttunk, csak akkor amikor már a tihanyi révhez közelítettünk a napi túra befejezésekor.

A szállás az első túranap után ugyancsak Zamárdiban volt. Másnap reggel a tihanyi réven történt átkelés után az északi parton folytattunk utunkat Keszthely felé. Révfülöpnél 3 túratársunk csatlakozott még hozzánk, akik Balatonfüredről indultak aznap. Révfülöpnél majd

Badacsonynál megkóstoltuk a Balatonfelvidék borait. Folytatva utunkat Keszthely felé feltűnést okozott a kerékpárutak jobb minősége és a nagyobb kerékpáros forgalom.

Hogy még időben érjünk a szálláshelyünkre, nem fordítottunk időt Keszthely megtekintésére. A szállásunk a Zalakempingben volt, 3 bungalowban. Ez a nap volt a legnehezebb szakasza a 3 napos túrának, mivel az északi part hegyes vidékein sok az emelkedő. Ezért el is fáradtunk és jól esett este a Zalakemping úszómedencéjében csobbanni, kilazítani izmainkat.

A 3. napon Balatonmáriát elhagyva alig találunk kiépített kerékpárutakat, a települések egy-egy szakaszát nevezték ki kerékpárútnak, amely néhol elég kátyús és rossz minőségű.

Ezt a déli szakaszt – mivel sík terepen vezet – egy fonyódi ebédszünettel együtt 6 óra alatt tettük meg Zamárdiig.

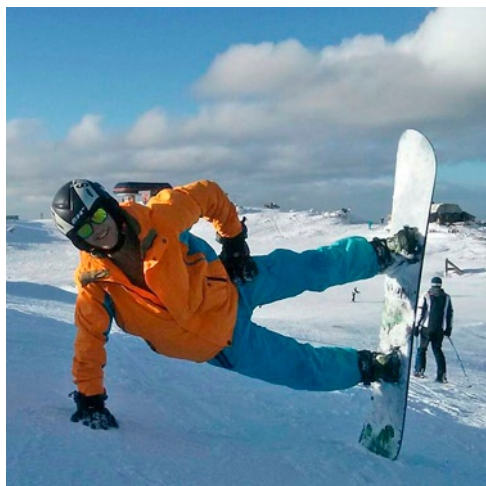
Albert Csaba, MKE

Sielős beszámoló

2016. március 12-19-ig a franciaországi Valmeinier-Valloire síterepen sieltünk az MKE Síosztálya 20 tagjának részvételével. A 6 napos sielés során jó időnk volt. Csodás csúcson, csodás kilátásokban volt részünk a 4 hegy összesílésekor. Átlagosan 50-60 km-t sielünk egy nap során, így aztán nem esett nehezünkre besielni a 150 km-t. A pályaszállásunk (azaz sípálya mellett volt a szállásunk) 1800 m magasan volt, épp csak ki kellett sétálnunk. A 150 km hosszú sípályák 1400 m és 2700 m magasság között voltak. Az idei túránkon a legifjabb generáció, az unokák is megtanultak síelni.

Soltész Ágota, MKE

Új Hungarikum

2016. júniusában az Országos Kék Túrát felvették a Hungarikumok sorába. 2015-ben több túratársunkban érlelődött meg az elhatározás, hogy (újra) bejárjuk az Országos Kék Túra vonalát. Sokaknak ez már ismert útvonal, magam is ad hoc bejárta sok szakaszát pecsételéssel nélkül, de eddigi tapasztalataim alapján az útvonal még a vérbeli kék túrázóknak is tartogat meglepetéseket, hát még azoknak, akik most kezdik szervezeten bejárni. Mostmár egy Hungarikumon lépkedünk, kalandra fel, lehet csatlakozni! Írásomban az első év tapasztalatait gyűjtöttem össze.

A legrövidebb utat is jócskán meg tudja hosszabbítani a természet

2015. január 3-án a szilveszteri-újévi buliból éppen csak ocsúdvá kiválasztottunk egy rövid szakaszt Pilisszentkeresztől Pilisborosjenőig. Négy vállalkozó kedvű turista volt, fűzetünk még nem, és az útvonalat sem egzaktul követtük, csak megnéztük, mire számítsunk a 2014. decemberi nagy jeges fatörés után. Kellemes napsütéses tavaszias idő volt egészen a Dera-patak szurdok völgyéig, amit teljesen betértett a jég, így a fél óra alatt végigjárható szurdokot

kb. két óra alatt csúsztuk-másztuk végig. Csobánka fölött még a kék útról is sikerült „lecsúsznunk” mert a korcsolyázást megunva épp akkor tértünk le egy hosszabb szakaszon a rétre, amikor az út felkanyarodott a hegyre. Az útra visszalépés után későn vettük észre, hogy az zöldre váltott, így a faluból kellett visszamásznunk. Egyedül a letörött fákkal nem volt egy csepp bajunk sem, és a pecsétek is mindenhol a helyükön voltak, így végül meg voltunk elégedve az eredménnyel. Februárban az egri csapat a Putnok – Szarvaskő szakaszon nem volt ilyen szerencsés, a Bükkben egész erdők dőltek ki a jégtörés miatt, így igencsak kacskaringósan tudtak haladni.

Az izzappakolás állítólag enyhíti az ízületi fájdalmakat

(Hát ez nem jött be!) Január 24-én az egri csapathoz csatlakoztunk a Sirok – Szarvaskő útvonalon. Pestről egy hajnali busszal, 5 perces egri átszállásra készülve indultunk, ami már Gyöngyösnél lenullázódott, de egri túratársaink hősiezen visszatartották a siroki buszt. Kissé kedvünket szegte az eső is, de a várhoz már szárazon értünk föl. Innenről a csapadék sár formájában végig a földön tartózkodott, így a rozsnokpusztai erdészház pecsétjéhez már dagonyázó konda stílusban érkezünk meg. Még az uzsonnánkat is egy fedett nyári ökorállásban költöttük el, miközben az erdészháznak áramot adó szélkerék szirénázott nekünk a nagy szélben. Rövid aszfalttaposás és némi özike-les után ismét az iszapot növeltük a lábunkon, és mire Szarvaskőre értünk, térdeink–bokáink igencsak belefáradtak a sárban csúszkálásba, így a hegyi izzappakolás többet ártott, mint használt az ízületeinknek, a nadrágunkról és bakancsunkról már nem is beszélve.

fotó: Tietze Nándor

Jön az utánpótlás!

Májusban a Máriaremete – Piliscsaba útvonalat olyan gyerekek is végigtalálták, akiket néhány évvel ezelőtti túráinkon babakocsiban toltunk (Lili és Tivadar), vagy apa cipelt (Viki). Ifjúságunk korábbi gyerektagjai pedig fiatal felnőttként terelgették őket. Végig is talptuk a 17 km-es távot! Balázs felkészült a túraszakasz látnivalóiból is, így nem mentünk el észrevétlenül a régi csillás felvonó, és a volt nagy-szénási turistaház maradványai mellett, és a piliscsabai vadvédő hídját sem hagytuk taposatlanul (ez utóbbi fém hengerekből épült, hogy a vadállatok ne tudjanak bemenni a földekre). A Nagy-Szénáson pazar kilátás és májusi virágpompa

fogadott, és az út végén még a piliscsabai vonatpótlók rejtelmét is megfejtettük. Nem csak mi jártunk a kék úton, a túra folyamán többször összefutottunk Mészáros János volt túrátársunkkal és csapatával.

Hazai terepen

A turista nyaralás közben sem lazál, ha kék túra útvonal van a közelben, főleg ha kisgyermekkorától ismert helyen nyaral. A Mátrában családi körben már számtalanszor megtettünk egyes szakaszokat, de túrafüzettel, pecsételési szándékkal először indultam útnak az Ágasvár – Galyatető szakaszon. Pontosabban először Mátrászentimréből el kellett mennem Ágasvárig, hogy onnan

visszatápláljak Galyatetőig, és hogy mindez beleférjen a ritka buszjáratok lehetőségeibe, mert a szállásunk 20 km-rel odább volt. A logisztika kisebb-nagyobb zökkenőkkel, de működött. Ezt a szakaszt egyedül is „vakon” teljesítettem. Galyatetőn nagy építkezésbe futottam bele, épül az új turistacentrum. Sajnos az új kilátóba nem tudtam felmenni, mert még nem adták át.

Bicajjal is lehet próbálkozni!

A kék út Kőszeg – Sümeg közti szakasza többnyire mezőgazdasági földutakon halad, így ezen a terepen főleg nyáron jó szolgálatot tesz a bicikli. A Kőszeg – Abláncmalom szakaszt terveztem végigkerekezni. Külön élvezet volt szálláshelyemről, egy Csepreg melletti kis faluból feltekerni a horvátzsidányi emelkedőn:

keskeny, irtó meredek út, útpadka nincs, minkét oldalon szalagkorlát és több méteres árok, mellettem aratni induló kombájnok közlekedtek, leszállni és biciklit tolni nem volt hely, így feltekertem életem legmeredekebb emelkedőjén, hogy elérjem a kék túra útvonalát. Az utat innentől mintha vonalzóval húzták volna. Egy vihar ugyan otthagya a nyomait letöredezett faágak formájában, de ez csak a megáradt patak mellett jelentett problémát, mert ott egy egész fa dőlt az ösvényre. Megkerülni és a dagonyán keresztülhajtani sem lehetett, így pallóépítésbe kellett fognom. A következő útakadályt a szederindák képviselték Csepreg fölött. Totális lábszárkaristolás után úgy döntöttem, hogy a közeli földúton kikerülöm a szakaszt, de eme földút előtt 100 méterrel indult egy

(mint később kiderült) vadászlesekhez tartó út, csak ez a térképen nem szerepelt, így benéztem. Az úton több kanyar volt, mint az addigi 20 km-en összesen, egyre inkább erdei csapás formát öltött, és a végén az utolsó vadászlesnél nem útba torkollott, hanem belevesztett a kétméteres kukoricatáblába. Vissza kellett tolnom a biciklit a felső útra, és útközben „áldottam” a vadászokat. Végeredmény: elferdült hátsó tengely (emiatt a váltó a kerékkel szöveget zárt, és a gumi hozzásúrlódott a vázhoz is) valamint három tüske miatti defekt. Szerencsére 100 méterrel arrább megtaláltam a keresett földutat. Ezután első utam a csepregi bicikliszervizbe vezetett, de hétvége lévén ez 3 napos kiesést jelentett. Az Abláncmalomig hátralevő néhány kilométert csak a javítás után tettem meg, és mivel közben lejárt a szabadságom, így az Abláncmalom – Sárvár szakaszt ki kellett gnyanom.

Ködben

Október 10-én ketten vágunk neki a Piliscsaba – Dorog szakasznak, a többieket talán elriasztotta a ködös idő. Bátran jelenthetem, hogy a köd ellenére mindenhol jól követhető a jelzés, és akik nem vállalkoztak az útra, sok szépségről maradtak le. Kezdetnek egy lovagláshoz való homokkal felszórt úton trappoltunk, majd az erdőből kiérve sejtelmesen bukkantak elő a ködből a Pilis sziklás hegyei. A klastrompusztai Pálos templomrom és a Kesztölc feletti sziklafal is gyönyörű látványt nyújtott az őszi színekben pompázó tájban. Dorogon még egy focimeccs végét is láthatuk. Időközben elkészült a Budapest–Esztergom közötti vasút is, így már a vonatpótló buszokkal sem kellett vesződnünk.

És amikor az út megy odább

Az ember azt gondolná, hogy a kék túra útvonala változatlan, főleg ott, ahol már többször járt rajta. Novemberben ismét a Mátrában volt teendőm, akadt egy kísérőm is, így betervezttem a Galyatető – Mátraháza szakaszt. Itt teljesen új nyomvonalra terelték a kék utat. Érdeemes volt, mert szebb tájon megy keresztül és a szintkülönbség is kisebb lett, de ott jártunkkor még nem volt pontosan felfestve az új út a terepen, ráadásul messze elkerülte a Nyírjesi erdőszékházat, ahol az esedékes pecsét tartózkodott még 2014 nyarán is. A szintén 2014-es térképemen a régi és az új útvonal is kéken volt jelölve (hurrál!), így feltételeztem, hogy le kell menni a házhoz a pecsétért. Így egy még jelületlen szakaszon a Nyírjes felé fordultunk. Időközben előkerült egy kék kereszt jelzés a régi kék helyén, de akkor már lementünk az erdőszékházig – mint kiderült, hiába. Visszamaszni már nem volt időnk, a bekötőúton és az országúton jutottunk el a Vörösmarty turistaházig, így nem érvényesítettem a szakaszt. A hiányzó kék pecsét valahová felkerült a Csőr-hegyre, talán az összedől Kós Károly-kilátóhoz, de ezt a rejtvényt csak az új újbóli érvényes bejárásával fogom megoldani.

Fontos apróság: Aki pecsételni szeretne, feltétlenül vigyen magával festékpárnát, mert bár a pecsétet és a tartójukat is felújították, eleinte festékpárna nélkül igen satnya pecsétet sikerült összeszednem.

A Kék Túra Kalandozás 2016-ban is folytatódik, szeretettel várunk mindenkit!

Majer Zsuzsanna, MKE

Csepel-sziget kerülő

2016. június 30. és július 3. között az idén is körbeveztük a Csepel-szigetet. Ebben az évben a Római-partról indultunk, áteveztünk Budapesten. A hidak között nagy volt a hajóforgalom és a hullámvás, de alig 2 óra alatt megtettük a 15 km-t a Kopaszi-gát aljáig. Innen még 22 km-t eveztünk lefelé Százhalombatta alá, az első napi jó kis faházás szállásunkig, vacsoránkig.

Második napon leeveztünk a Tassi zsilipig 34 km-t, átszilipeltünk és még felfelé is mentünk 8,5 km-t a Dömsödi szállásunkig. A Soroksári Duna-ág gyönyörű, jó időnk volt, sokat úsztunk, fürödtünk, a Duna igen meleg volt.

A 3. napunk lett volna a legnehezebb, kis sodrásban felfelé 30 km. Úgy alakult, hogy 5-15 km-t egy motorosra kötve töltöttünk... Így könnyű és vidám volt a napunk a Taksony vezér hídig, ahol vacsoráztunk, aludtunk.

Az utolsó napunk is jól sikerült. A „Vízi-bicikli” elnevezésű összejövetelen az MKE Vizi- és Kerékpár Osztályának szokásos találkozóját tartottuk a „Zöld Béka” vendéglőnél.

Soltész Ágota, MKE

Össze-(vissza)foglaló a 2016. 08.26-29. Almásfüzitő – Római vízitúráról

A KSH Petőfi SC vízitúrásaiként az elmúlt években már többször megtettük a Nyergesújfalu – Római közötti Dunaszakaszt, ezúttal a változatosság kedvéért Almásfüzitőt tűztünk ki indulási pontnak.

Ezúttal a létszámunk 13 fő+1 kutyából állt össze részben a KSH-s brigádból, Tipográfásokból, Kárpát egyesületesekéből és még néhány ismerősből.

Mikrobusz + utánfutó vitt fel minket csomagjainkkal együtt. Utazás közben Neszmély után már az aggodalom hangján szólalt meg néhány túratársam, hogy meddig megyünk még, netán Ausztriából vagy Németből indulunk. Mindenkit megnyugtattam azaz, hogy Pozsony még messze van, de a sofőrünk még ráerősített: – Teletankoltam, mehetünk, amíg a tank ki nem szárad!

Azért csak megláttuk az Almásfüzitő táblát, de csak mentünk-mentünk, végül a gátórház – első táborhelyünk – is meglett. Így a péntek délutánra tervezett utazás, sátorverés, tűzrakás teljesült.

Szombat reggeli bepakolás után első célpontunk a Zsitvatoroki békekötés emlékműve volt. Nehezen találtuk meg, mert nemhogy Zsitva nincs (már régen elterelték), de még medre sincs, és nem a Dunapartnál van, de a falu közepén csúcsosodik. A harangjait megkongattuk, ez a falusiaknak bizony nem tetszett. Egyébként kietlen kis falu ez a Zsitvató, sem kocsmája,

sem boltja nincs. Tikkadtan eveztünk tovább Dunaradványba, itt már tettünk a szomjanhalás ellen.

Előreeveztem keresvén Mocson a Burcsák-fesztivált. Onnan telefonon értesítettem társaimat, hogy eszükbe ne jusson itt kikötni, mert csak becsukott fabódékat és üres színpadot találtam, az élet itt este indul, pedig ez egy 2 napos esemény.

Ugyancsak kimaradt időhiány miatt Krisztinánk nagy bánatára a neszmélyi Hajóskanzen látogatása, pedig elmondása szerint ő csak emiatt jött a túrára.

A vízen a Helemba sziget következett, majd a Törpe sziget kiváló kavicsos partjával, fürdésre kiváló hely. A sátorverésre alkalmas helyet az esztergomi híd fölött találtuk meg egy lakatlan szigeten.

Vasárnap reggel már az esztergomi panorámában gyönyörködhattunk. Párkányban a sétányt és a sörözőt nem hagyhattuk ki. Itt találtuk az első gombát: a kocsma előkertjében virított fehér tönkjével és kalapjával, piros pöttyeivel. Nem szedtük le, mert öregnek találtuk és betonból készült, az én fogam biztosan beletört volna, mehettem volna protkót csináltatni.

Élveztük a Burda-hegység és a Dunakanyar egyedülállóan szépséges panorámáját, melyet tizedszer-huszadszor látva is tátva marad a száj. A csúcstól a zebegényi kocsma kertjében elfogyasztott hideg italok jelentették. Nagymaros térségében újabb meglepetés-

ként motorcsónakosok, jet-skisek és egyéb hajónak álcázott szörnyedvények szinte csapattámadást intéztek ellenünk, bizonyítván, hogy legyen bár a természet bármily fenséges és magasztos, az ember képes ellene mindent bevetni hullámkeltésben, zaj és bűz generálásában, bizonyítván: az emberiség legnagyobb ellensége és kipusztítója maga az ember.

Külön élmény volt azt látni, hogy Visegrádról indult egy szárnyashajó Vác irányába, amit egy motoros sárkány vett üldözőbe, 3m-es magasságban cikázott előtte, mögötte és a két oldalán, már úgy tűnt, hogy ráveti magát, mint egy ragadozó az áldozatára. Ettől a szárnyasjóság tiszta hülyét kapott, elkezdett dudálni, majd a szigetspiccnél hirtelen lesüllyesztette magát és szárnyaszegetten visszafordult a kikötőbe. Ott negyedórát pihizett, pöfögött, talán még infúziót is kapott, de visszanyerve normál pulzusát immár felemelkedve nekirugaszkodott a váci ágnak.

Utolsó táborhelyünket a váci ágban a Kőgeszteriszigeten a piros úszónál találtuk meg. Itt a szép sóderes parton rögtön találtunk egy partravetett, döglött zöld úszót is, ha oldalba vertem jól kongott, habár Balázs hajókürtjével nem veszi fel a versenyt.

Ismét sátorverés, tábortűz és szalonnasütés. Csillagfényes éj rengeteg csillaggal. Nagy kár, hogy a csillagösvényeken nem vagyok otthonos, ott lehetne aztán igazán kószálni. Bizonyára el is tévednék, tanácstalan vagyok, hogy oda milyen 3D-s iránytűt kéne vinnem. Technikailag is fel kéne kötni a gatyám, esetleg fénylenné kéne konvertáltatni magamat.

Az esti tábortűzünk nem csak az alaphangulatot adta meg, de Szidi itt helyben gyűjtött nyárfagombából a hamuban melegített vacsoracsodájával is meglepte a társaságot. Ezeknek az esti tüzeknek külön varázsa van. Itt a Gabi világító bicskájától kezdve az Ernő faszenes vacsorájáig és a Méhecske hóviharos betemetéséig mindenről okosan és színvonalasan lehet értekezni. Persze könnyű a Méhecskének a rémtörténeteivel és a megfagyott, de azóta is működő ujjáival, mert akit egyszer már eltemettek, az azt mond, amit akar. Legfeljebb aki nem hiszi, az járjon utána...A tűz mellett a női dalárda is beindult. Hihetetlen, de amikor Szent Jupát nótát kértem, Bori azonnal énekelt olyan szövegváltozatban, melyben még sosem hallottam. Hiába, a jó pap is holtig tanul, hát még azután, amikor szembesülnie kell

azzal, hogy mit prédikált és hogy mi az igazság. Az esti legjobb aranyköpés Ernő nevéhez fűződik: „Akkor lesz a műhely derék, ha készen lesz a fogaskerék!”

Ilyen kései nyugovó alkalmával mindig jólesett bebújni a már harmatos sátorba és a hálózsákba. Már akinek volt hálózsákja... Szerencsétlen túravezető meleg éjszakákra számítva csak pokrócra gondoskodott magának (pedig némelyeknek még hálósípkájuk is volt). Az eredmény nem is maradt el, úgy berekedt, hogy még „mozt izs” alig van hangja.

Hétfőn reggel, utolsó napunkon még annyi okosság jött ki belőle: A mai táborunk hol lesz? – no comment.

Vác felé evezve láttuk a sok templomtornyot. Már azt hittem, hogy Majlandba érkeztünk (de mérget rá, hogy nem Nagyabonyba!), mert még a börtönnek is kecses tornyocskái vannak. Ez az intézmény igazán szép, Dunára néző műemlék épületben, kovácsoltvas rácsos ablakokkal, saját kápolnával, alabárdos biztonsági őrökkel, őrszemekkel, szinte a centrumban várja kedves vendégeit olcsón kiadó „szobákkal”. Minek sátorat verni? – néhány napra bizonyára megteszi. Amúgy Vác barátságatlan a kajakosokhoz, mert csak köves, szűk terület van kikötésre. Emiatt egyik hajónkat az ott elsiető szállodahajó hullámával majdnem elcaparázta, de akadt egy hősünk, aki megmentette a helyzetet.

Gödnél, majd Dunakeszin még próbálkoztunk némi energiapótlással, nem sok sikerrel, mert hétfőn leginkább a zárva táblát akasztják ki, viszont Gödön is találtunk sárga gejva gombákat, ebből Ernő otthon kiváló minőségű faszenet képes előállítani étel helyett.

Kissé fáradtan, ámde törve nem érkeztünk ép-ségben, teljes létszámmal a Rómaira. Minden szép és jó volt a túrán (ezt nem nekem szabadna idebiggyesztenem), egy dolog maradt ki ezúttal, egy jó kis veszekedés. De ami késik, az nem múlik, különben is jön még kutyára (Miszterre) dér. Mondtam is Kriszti-nek a csónakház előtt, hogy utójára csináljunk valami jó műbalhét, de ő nem állt kötélnek, helyette leoldotta a csomót a hajójáról.

Ha már Almás a Fűzitő
Nem kell már több üdítő,
Inkább csak a melegítő
és nyárshoz egy jó fűzfavessző.

Balaton-nyár

vége

Nyár vége, augusztus utolsó hétféjéje, már csak egy pillanat és itt van újra az iskolakezdés. Még egy utolsó lendülettel elszakadni a szürke, viharokkal teli hétköznapoktól, megfelekedezni a város durva zajáról, és átadni magunkat az illúzióknak, hogy egy kis időre mi is egyek lehetünk azokkal, akiknek a ködpuha repülés mindennapi élmény.

„2016. augusztus 26. péntek, délután 4 óra 00 perc: találkozás a Műcsarnok mögötti parkolóban.” *Az ilyen és hasonló túrabeszámoló kezdésektől borsódzik a hátam.* Utasaim, várakozással és izgalommal közelednek a kicsike autóm felé: Victor Mónika, Soltész Ágota és a hajónk kapitánya, a számomra ismeretlen, torzonborz Mészáros Ferenc, Zebegényből. Utóbbinak így első látásra, kissé riasztó a külseje, de hajóskapitányhoz méltó és valamiért megnyerő számomra. Civil foglalkozását tekintve: programozó matematikus és matematika tanár. Ágota úgy mutatja be nekem, hogy valamikor réges-régen, Feritől tanulta a vitorlázás csínját-bínját és ő szintén kedveli az irodalmat. Szememben ez, még egy jó pont.

Az autóm kifordult a parkolóból, majd legalább még egy óra hosszat pöfögött a nagyváros forgatagában

az M7-es autópálya felé. A hétfégi vitorlás társaságunk zöme mostanra már megérkezett a balatonszemeli kikötőbe, mi pedig besorolva a Balaton felé tartó menetoszlopba, türelmesen araszolgatunk, megadva magunkat a sorsunknak: érünk, amikor érünk. Addig is az autó az aszfalton, utasai valahol fenn az égben. Téma: a régi Balaton, régi nyarakon... Ágota és Feri, – a mai hatvanasok – sorra idézik a Nagy Generáció dalait. Egy-egy sor meg-megakad már, döccen egyet, majd tovább lendül.

Késő este érkeztünk meg Balatonfüredre. Zánki Pil Zsuzsa, Kébel Ádám és Somogyi István barátaink már várnak minket. Hamar eloldozzuk a bérelt „50-es cirkáló”, az ötvenes években épített oldtimer vashajót, a legendás Regét. Az idő és Ágota sürget. Késésben vagyunk, indulni kellene Balatonszemes felé, ahol Galgóczi Csaba és hajójának legénysége vár minket, de Feri, a kapitányunk türelmesen kötélkezelést magyaráz, a tudomány oltárán időt áldozva nekünk, zöldfülű újoncnak. Újabb jó pont – nálam. Ágota vitorlás mondókájával, ami úgy hangzik, mint egy harci vezényszó, kifutunk a magyar tengerre.

„**Sekli-dekli-latni-pádlí-őzni-dűzni-vantni-szapoly**”

Besötétedett. A partok mentén kigyúlnak a fények, arany színnel koszorúzva víz tükrét a tónak. Szélcsend. Mondanám:

**„Áll néma csend; légy szárnya bent,
Se künn, nem hallatik...”**

de a déli partról, Zamárdi felől, mintegy 8 km távolságból is, tisztán hallani egy diszkrét dübörgését. A víz jól vezet a hangokat, mondják a hozzáértők. Ezért tűnik úgy, mintha a közelben tovasikló hajóról jönne a rettenetes zaj.

Hajónk lassan úszik a déli part felé. Minden vitorlánk szelet keres. A kapitány kijelölve az irányt, a kormányzást átadja nekem. Nem nagy dolog irányban tartani a hajót. A szélfúttá kőarc egy pontra szegeződik, attól se jobbra, se balra. A Tihanyi Apátság fényei szinte karnyújtásnyiról hunyorognak ránk, már órák óta. Ágota kétségbeesve állapítja meg, hogy „lavórba” kormányoztam a hajót. Hát az biztos, hogy a Balaton most egy sima tükrű nagy lavór! Kiderült, hogy vitorlázásnál a kormányosnak nem csak az irányt kell figyelnie, hanem a vitorlák helyzetét és a vizet is. Oda, ahol teljesen sima a víztükrő, nem érdemes besodródni. Még szélcsendben is adódnak borzos felületek, azokat kell megcélozni. Olybá tűnik, jobb, ha nem én kormányozom a hajónkat. Gyorsan átadom a kormányrudat a kapitánynak és hanyatt fekszem a kabintetőn, közvetlenül a bum alatt.

Alul a víznek sokasága (Tihanynál a legmélyebb a Balaton), felül az ég csillagpaltája. Vajon Petőfi és egykori

útitársa, Erzsike melyik csillagot választották maguknak? Melyik az a csillag, amelyik visszavezette őket a múlt idők boldog emlékéhez?

Micsoda gazdag világ van fölöttünk, és alig tudunk róla valamit! Rövid keresgélés után, felénylik az északi irányt jelölő Sarkcsillag, melyre felhőmentes éjszakákon könnyedén rátalálhatunk a legismertebb csillagkép, a Nagy Medve (Ursa Major) – Göncölszék segítségével. A Sarkcsillag nem tévesztendő össze az Esthajnalcsillaggal, mely nem is csillag, hanem Vénuszról, a szépség és szerelem római istennőről elnevezett bolygó. (Vénusz a római mitológiában a görög Aphrodité megfelelője.)

Amíg a képzeletem a csillagok között utazgatott, nem is sejtettem, hogy itt, a Rege fedélzetén, milyen aktuális ezekre a planétákra gondolnom. A Regének 1954-55-ben még további kilenc testvére született Balatonfüreden (összesen tíz darab 50-es vastestű cirkálót építettek azokban az időkben). Ezek között volt Kékcillag, Sarkcsillag, Esthajnal, Göncöl, Napfény, Orion és Vénusz nevezetű is. Érdekes, hogy a Vénusz név annyira vonzó volt, hogy az 50-es osztályban később, korszerűbb kivitelben megépítették a Vénusz II.-t is. Szó, ami szó, a kibontott vitorlázatú 50-es cirkálók gyönyörű látványt nyújtanak a magyar tenger hullámzó vizén. A vizek és a vitorlázás szerelmeinek olybá tűnnek, mint a habokban úszkáló gyöngyhajú lányok. Tulajdonosaik, hasonló dicshimnuszokban

Ó a Balaton

A hatvanas években nyár felé tetőzött az ifjúsági probléma.

Emlékszem nap, mint nap hajóval átmentünk Almádiból Siófokra.

Ó a régi, ó a Balaton, régi nyarakon, bár nem volt vitorlás hajónk.

Ó a régi, ó a teraszon, ültünk nyarakon, úgy néztünk végig a tavon.

Filmek is készültek, vászonról ránk néztek autóstoppos fiatalok.

Twistelve nézték a víztükröt, s hallgatták mit csacsognak a vízhabok.

A hatvanas években, fellazult tételben fogalmazódott meg a világ.

Kafkában, Sartre-ban és távoli bölcsekben csodálta meg önnönmagát.

Ó a régi, ó a Balaton, régi nyarakon, bár nem volt vitorlás hajónk.

Ó a régi, ó a teraszon, ültünk nyarakon, úgy néztünk végig a tavon.

Táguoló gyűrűkben konzolidációt hullámzott a szép Balaton

Emlékszem átmentünk Béalatelepről Révfülöpre egy nyári napon

Ó a régi, ó a Balaton, régi nyarakon, bár nem volt vitorlás hajónk.

Ó a régi, ó a teraszon, ültünk nyarakon, úgy néztünk végig a tavon.

**Zeneszerző: Cseh Tamás
Szövegíró: Bereményi Géza**

tudják – és szokták – dicsérni őket, mint a borászok a saját borukat.

Bár elég nagy az utolsó, nyárbúcsúztató, mindent bele éjszakán a fényszennyezetség a Balaton fölött, mégis jól látszik a hosszan elnyúló Tejút. Egyik kedvenc görög mítoszom jut róla eszembe: „Héra keblére veszi az újszülött Héraklészt (Alkméné és Zeusz gyermekét), aki olyan erővel szívja meg Héra keblét, hogy az istennő fájdalmában elrántja magától a csecsemőt. Teje felfröccsen az égre. Ma is ott látható. Így keletkezett a Tejút.” (Talán innen ered a Héra fehér diszperziós festék elnevezése is.)

Az ókor embere úgy olvasott a csillagok állásából, mint mi a tankönyvekből vagy a szabad enciklopédiából. A mindennapi életük függött attól, hogy mit értettek meg az égi szózatból. A csillagok mondták meg, hogy mikor vessenek, mikor kezdjék meg az aratást, melyik csillaghoz igazítsák előre, vagy hátra az éves naptárjukat (pl.: Egyiptomban a Sziriuszhoz.)

Mi éjszakánként nappali fényben fürösztjük az utcáinkat, tudomást se véve égi szomszédainkról. A Genézis, vagyis a Teremtéstörténet szerint az égitesetek is Isten teremtményei. Így ők is a mi testvéreink, lásd: Assisi Szent Ferenc életének legismertebb filmes feldolgozását, a Nap fivér, Hold nővér-t.

Augusztusi éjen mit akarnak a hulló csillagok nekem elmondani, vajon mit akarnak? Már vénülő fejemmel, kíváncsi vagyok-e még rá?

Reggeli kávézás a Rege orrán

Napfelkelte a kötelek sűrűjében Balatonszemesen a kikötőben

Világosodik. Arra ébredek, hogy a nagyvitorla vásznával takarózom. Ébredezik Balatonszemes, hajnali fények és a kötelek tengerében.

Vitorlás kirándulásunk tulajdonképpen a mai napon, szombaton kezdődik. Mi, péntek éjszaka Balatonfüredről Szemesig egy éjszakai hajókázás potyautasai voltunk. A kihagyhatatlan reggeli kávé után, amit a hajó tatján, gyönyörű napfelkeltében készítettem el, felderítő útra indulok. Hamar össetalálkozom Galgóczi Csabával és hajója, a Marsall 50-es cirkáló legénységével, utasaival.

Szép időben, viszonylag gyenge szélben hagyjuk el a kikötőt, a két 50-es cirkáló és a kétszer tíz fős személyzete. A szél erősségéhez képest bátor elszánással futunk ki a nyílt vizekre, megcélozva a távoli Szigligetet. Hogy miért Szigligetre esett a választás, nem tudom. Talán úgy kell ezt is fogadnunk a kapitánytól, mint ahogy a jó szántó-vető a nyári esőt, vagy mint a túravezető egy szép túratervét. Nekem teljesen mindegy is, hogy hova vitorlázunk, mert szép az idő, meleg van, a Balaton vizén siklunk, közös a reggelink és jó a társaságunk.

Egy kapitány van a hajón, és amit mond, annak úgy kell lennie. „A kapitány a hajón Isten után az első, de ha megjelenik a szárlingon az égből a szakállas öregúr, akkor is ÉN döntöm el, hogy UFO-e!” (Idézet a hajósok illetmankönyvéből.)

A matróz részéről nincs „de én ezt, vagy azt más-képp gondoltam”. Majd a parton gondolkodhatsz! Számomra szép példa volt, hogy bár Soltész Ágota is gyakorlott vitorlás kapitány, mindig alávetette magát a jelenlegi kapitány Mészáros Feri utasításainak, még, ha néha-néha láthatóan más véleménye volt is egy-egy döntésről. Jó volt látnom, hogy a Regén mindenki első szóra azt tette, amit a kapitányunk mondott.

A két hajó délután 4-kor érte el Szigligetet. Egy óra bókklászt engedélyeztünk magunknak, majd visszaindultunk Balatonszemes felé. A szél még inkább alábbhagyott. Alig mozdulunk valamit. A nyílt vízen egy jót fűrdtünk, majd hajókáztunk tovább. Csaba egy kicsit megjáratta a hajómotort, hogy haladjon valamit. Feri kijelentette: „nem motorozni jöttem ide, hanem vitorlázni”. Így a mi hajónk lassan, szépen úszott Fonyódd partjai felé. A déli part közelébe érve visszafordultunk Badacsony felé, Szemeshez látszólag egyáltalán nem közeledve. Csak a GPS navigációs készülékemen látam, hogy azért csak-csak haladunk keletnek is.

Csendes óráinkban Betti szórakoztatta a társaságot. Pajzán történetei folyamatos nevetést váltottak ki. Én feküdtem a jól bevált helyemen, a kabintetőn, a bum alatt. Betti történetei félálomban, mozaikszerűen érkeztek el hozzám. Nem kívántam a kockákat összerakosgatni, mert az utazás, a mesélés és a sok nevetés, önmagában is nagy élmény volt számomra.

A tó közepén azt találgatom, hogy tíz évvel ezelőtt vajon hol gyalogolhattunk egy februári napon, a befagyott Balaton 30-50cm vastag jegén, Mónikával és Lőw Andris barátommal? Azon a bizonyos februári napon hajnali fél ötkor azzal az elhatározással indultunk útnak, hogy Fenékpusztától Balatonaligáig egy nap alatt, hosszában végigyalogolunk a Balaton jegén. Lábunk nyomát rég elfújta a szél, a megtett útról már a Kárpáti Lapok 2006. márciusi száma mesél. Interneten elolvasható. A téli Balaton az ifjúkoromat idézi, a nyári a gyerekkoromat. Most inkább a nyári Balatonról szeretnék mesélni. A hatvanas-hetvenes évek Balatonját és hangulatát szeretném néhány szóban megidézni.

Ha Balaton, akkor Badacsony, ha Badacsony, akkor Balaton. Naplemente, aranyhíd. úttörőtábor: zászlófelvonás, sátorrend, sátorszemle, reggeli torna, májkrémes szemle és a büfében „bambi is kapható”.

Én feküdtem a jól bevált helyemen, a kabintetőn...

Somogyi István, Párkány Erzsi a bum-on utazik, Zölei Betti szelfizik. Manapság nagy divat!

Kébel Ádám kormányoz, Soltész Ágota rásegít

Fecske úszógatyá, felfújható gumimatrac. Zöld színű víztükör, a víz sajátos illata, mely szavakkal le nem írható, de még mindig az orromban van. Igaz is, most nem érzem... hiányzik. Kézzel írott képeslap, balatoni üdvölet az otthon maradtaknak, barátoknak.

A képeslapon vitorlás hajó és Badacsony, a Bujdosók lépcsője. Hány lépcsőfok volt, már nem emlékszem. (464 lépcsőfok, a pihenők a kuruc kort idézik, Bercsényi Miklóst és Mikes Kelemt.) A mai világunk

*Csoportos reggelizés a parton.
Az asztalfőn a piknikes ládika, szemben Hatyka-
Varga Attila, Zölei Betti, Mészáros Feri,
háttal Victor Mónika és Lindmayer Évi*

Az egérszalagos Marsall és közelről a vidám utazói

SMS üdvözlere hamar törlődik. A régi képeslap egy fiók mélyén a „filléres emlékeim” között még ma is megtalálható. „Földvár felé felúton”, autóstopos fiatalok. Balaton-parti vonatkozás, gyerekek csodálatos éneke. (Úttörővasutas lévén, mindig sokan utaztunk egyszerre és nagyon sok dalt tudtunk. Alsóbélateleptől simán kitartottunk Budapestig – ismétlés nélkül!) A Nohabok (messzi földön híres dízelmozdonyok) világa is már a múlté. Utasellátó, büfékocsi, a sörfoltos abroszunkon (65 Zloty...) a 70-es évek.

Éjfél körül érkezünk vissza Szemesre. Somogyi István készülődik partra ugrani, kikötni a hajót. Ugrik, a móló megbillen ő, pedig zsupsz, be a vízbe, ruhástul, mindenestül. Nem így gondolta, röviden meg is volt a véleménye róla... És hát az okos telefonja majd' mindent tud, csak a fürödni nem szeret.

Vasárnap, nagy közös reggeli a hajó kikötő parkjában. Asztalunknál alig van hiányzó. Az asztalon tekintélyt parancsoló látványosság egy piknikes, régimódi, vesszőből fonott ládika. Mérnöki precizitással elhelyezett kések, villák, poharak, tányérek, „utasterében” zsemlék, sárgarépak, mézes üveg szépen elkülönítve egymástól. A ládika gazdája, Betti sógora. Hatyka-Varga Attila, rutinos utazó, aki előző nap mesteri előadást tartott a dűzniről. A dűzniről én a karbidlámpákkal kapcsolatban hallottam először. A parányi lyukat mindig tisztán kellett tartanunk, hogy a lámpa gyomrában keletkezett acetilén gáz, szabadon áramolhasson keresztül rajta. Vitorláséknál ez az orrvitorla és a nagyvitorla közötti rés, amelyben a levegő felgyorsul. A vitorlák között keletkező huzatszerű légjárást nevezik dűzniek. Attila az EGYT (most EGISZ), BKV és a MAHART vitorlás versenyzője, a 80-as években Solingban kétszeres magyar bajnok is volt. (Vitorlázásban kevésbé járatosak számára: a Soling egy hajóosztály, egyben egy vitorlás bajnokság megnevezése. Kiderült, hogy Attila is Mészáros Ferinél sajátította el a vitorlázás fortélyait.)

Kilenckor indulás! – hangzik a kapitányok parancsa. Persze ők is tudják, hogy vasárnap van és ilyenkor (is) jó, ha – mondjuk – már tízkor el tudunk indulni. Még meghallgatjuk hatvanasaink: „hol van a szemüvegem, hol van a fürdőnadrágom, hol van a...” kezdetű műsorszámát, majd eloldjuk a hajókat és megcélizzuk Tihanyt.

Csoportkép a Rege fedélzetén: Zsömböly Péter (Zsömbi), Kébel Ádám, Soltész Ágota, Mészáros Feri a kapitány, Zölei Betti, Zánki Pál Zsuzsi

Gyenge a szél. Ismét én lettem a kormányos. Hajszálpontosan tartom az irányt a kiszemelt pont felé. Se jobbra, se balra. Elöttem a Marsall ide-oda cikázik. Mégis gyorsabban halad előre, mint mi a Regével. Ágota igyekszik segíteni nekem. Egyszer azt mondja: „menj fel!” Mászor pedig: „ess le!” Jó, de hova fel, hova le?

Ágota türelmesen elmagyarázza azokat a manőver szavakat, amiket most hallok életemben először:

„menj fel” = kormányozd a hajót a szél felé (viccesen: fordulj fel)

„ess le” = kormányozd a hajót a szélről el

„perdulés” = szélen át, hátszélben fordulás

„beggelés” = fordulásnál a focok, vagyis az orrvitorla kitartása a gyors fordulás érdekében.

Figyelni kell az irányt, a széljárást, a víz felületét és a vitorlák helyzetét-tartását. Már rég „belobbant” a vitorlám, mikor még feszesnek látom. Úgy tűnik, hogy nem is olyan egyszerű ez a vitorlázás. Állandó figyelmet követel, egyáltalán nem olyan unalmas, mint valamikor gondoltam volt. Ha nagy a szél, akkor meg pláne.

Ágota mérnök, de meg kell mondanom, hogy az egyik legjobb oktatómnak, tanítómnak tartom. Pár szó csak, és egy osztályzattal jobban síeltem. Ha rászánám magam a vitorlázásra, talán még arra is meg tudna tanítani, pedig nem mindig érik meg a helyzet arra, hogy oktasson minket. A vitorlás szavak, amelyeket használt, német eredetűek. Most találkoztam velük először, nehéz mindegyiket megjegyeznem:

Lendületes, jókedvű, közös ugrás a Balaton vizébe

Sekli = acél kapcsolóelem, ezzel szereljük fel a vitorlákat: a foc-ot (orrvitorla), a grósz-t (nagyvitorla), vagy a génuát (első nagyvitorla) a szerelvényekhez, felhúzó kötelekhez.

A seklit munkából kifolyólag már ismerem. Meglepett, hogy a hajón a parányi (rozsdamentes) seklire – mekkora feladatot bíznak.

dekli = fedélzeti (fa) burkolat, deszkázat, „fedél”.

latni = vitorlamerevítő

pádlí = egytollú evezőlapát

özni = kötélvezető karika

dűzni = a vitorlák között keletkező huzatszerű légjárás

vantni = árbocmerevítő oldalsó drótkötél

szapoly = vízmericske

Lassan úszunk a tihanyi vitorlás kikötő felé. A balatoni vitorlás kikötők hasonlatosak az autós parkolókhöz. A legtöbbjükben fizetni kell a kikötésért. A különbség azonban jelentős: mint egy kempingben, főző helyiséget, fürdőt és mosdót is használhatunk.

Tihany

Akárhányszor jártam a Balatonon, Tihany mindig kimaradt az útiterveimből. Messziről néztem fel a Tihanyi Apátság templom tornyára, mint egy megközelíthetetlen elefántcsont-toronyra. Az 1055-ben alapított, sok vihart megélt bencés apátság, magabiztosan uralja a tájat. Őszi estéken, vagy párából kibontakozó hajnalokon, szívesen elüldögnék a templom tornyában és órákon keresztül nézném a tavat. Csodálatos lehet onnan fentről nézve a csendes, vagy akár a viharos Balaton látványa.

Számomra, ha Tihany, akkor Illyés Gyula. Illyés Gyula úgy élt itt „belső emigrációban”, mint egykor Kazinczi Ferenc Széphalomban. Az 1950-es -60-as, -70-es években, Illyés Gyula által, Tihany volt Magyarország irodalmi életének központja. Időnk kevés, hogy a túratervünkben szereplő apátságot is megnézzük. Csak egy gyors, közös ebédre futja, ha futja.

Még forró a nyár, még fürödni jó a Balaton vize, de a kikötő étterme már téli álmára készül. Üres asztalok, fogyó személyzet. Kiürelt fagyis, jégkrémes hűtőládák. Ebéd nélkül búcsút veszünk a Marsall legénységétől. Eloldjuk hűséges Regénket és Balatonfüred felé vesszük az irányt. A gyenge szélben csak az idő rohan, már vészesen közeledik a hétvége

A Rege fedélzetén kalózhajón: Lindmayer Éva

vége. Hívnak a feladataink haza, indulnunk kell vissza a városba.

Köszönjük Soltész Ágotának, hogy megszervezte nekünk ezt a vitorlás hétvéget! Köszönöm Ágotának és Ábrám Zsuzsának a szöveg javítását.

Rege utasai:

Kapitány: Mészáros Ferenc
Kébel Ádám
Lindmayer Éva
Mályi József
Párkány Erzsébet
Soltész Ágota
Somogyi István
Victor Mónika
Zánki Pil Zsuzsa
Zölei Beatrix (Betti)
Zsömböly Péter

A Marsall utasai:

Kapitány: Galgóczy Csaba
Hompoth Lídia
Hatyka-Varga Attila
Keszei Zsolt
Kedves Annamária (Panni)
Dr. Kovács Anna (Bongyorka)
Molnár Károly
Pichler Norbert (hivatásos matróz és hajóépítő)
Tompa Lóránd (Kolozsvárról)
Zerluka Ákos

Mályi József, PKE

fotók: Párkány Erzsébet, Mályi József

Túra a régi magyar-lengyel határszakaszon

A régi magyar-lengyel határt határhalmok jelölték meg. Ezeknek lepusztult halmai ma is kivehetőek, megtalálhatóak. Ezeket használták fel a mostani szlovák-lengyel határ kijelölésére

A Pieninek gerince hordozta a régi magyar-lengyel határt. Ma Lengyelország és Szlovákia határa húzódik rajta. Kényelmes sétaterp

Túra a Pieninek gerincén. Alattunk a sokat szenvedett Szepesség, távolban a Magas-Tátra látható. Ez a táj valaha Magyar Koronához tartozott

A Három Korona tetején. Dömötör Zsolt (túravezetőnk), Nagy Péter, Victor Mónika és Dankaházy Berci

Mónika nagy hátizsákkal a hátán, meredek hegyoldalon kapaszkodik a gyökereken

Szabad Föld Online 2016. július 18., hétfő.

Szerző: Palágyi Edit

A turista nem vaddisznó (részlet)

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ túrabotját is kiállították azon a tárlaton, melyet „*Hegyen, völgyön, avagy fejezetek a magyar természetjárás történetéből*” címmel nyitottak meg Egerben. (lásd a *Kárpáti Lapok* 2016/2, 35-36. old.) Sissi ugyanis szerette a természetet, kedvelt helye volt a János-hegy. Jeles hegymászóink sorában neves tudósokat is találunk, így a fizikus Eöt-vös Lorándot. Ám hajdan is akadtak „kocaturisták”.

Sziklamászás, gleccserjárás, barlangtúra – ettől sem riadnak vissza a *Magyarországi Kárpát Egyesület (MKE) tagjai*. Történetük összefonódik a hazai természetjárás történetével, hiszen az 1873 nyarán Ótátrafüreden alakult MKE hazánk első és a világ 7. legrégebbi turistaegyesülete.

A turista nem csupán azért turista, mert az erdőt járja, hiszen azt teszi a vaddisznó is, hanem azért, hogy maradandó értékeket hozzon létre – idézi a hazai turistamozgalom alapítója, Téry Ödön orvos gondolatát *Köves Gyula, a Kárpát Egyesület, Eger (KEE) elnöke*. Az egriek táboraiba érkező gyerekeknek például megtiltják, hogy zajkeltő kütyükkel verjék fel az erdő csendjét, viszont megtanítják őket tüzet rakni, nyársat faragni a szalonnához.

Ha valaki, Köves tanár úr igazán tudja, milyen együtt élni, lélegezni a természettel. Előfordult, hogy fél évig élt a Bükk mélyén a hat, maguk felújította menedékház egyikében, s tanítani is onnan járt. Egyetért a Hópárduccal, Eröss Zsolttal, aki esküdött rá, hogy *kihívások nélkül nem lehet élni*, de ő maga beéri a Tátra szerényebb csúcaival.

– Ez a lételemem, ez tart életben – mondja *Nagy Péter, a MKE Kárpáti Lapok című kiadványának szerkesztője*, aki a fényképezőgépét is magával viszi a festői hegyek közé. Kezdetben egyedül vagy a családjával indult útnak, de a csoportos túrázás őt is magával

ragadta. Ma már úgy gondolja, a *közösség hozzászólása a természetjárás élményéhez*:

– Számomra nem az a fontos, hogy megteljen pecséttel mondjuk a kéktúra-füzetem. Nem rettenek vissza a nehéz tereptől, de az útközben szövődő barátságok többet jelentenek a teljesítménynél.

– Az az igazi, amikor együtt a csapat – ért egyet *Bónusz György a KEE túravezetője*, aki több mint fél évszázada járja az erdőt-mezőt. Fiatalabb korában tájfutóként kapcsolt magasabb sebességbe, de most, 65 évesen is tartja az iramot, amikor például túrát vezet. Nem lepődött meg akkor sem, amikor medvével futottak össze, erről is vidáman sztorizik. Jó ideje minden évben kipipálhatja a Bükki kilátások nevű teljesítménytúra 44 kilométerét. A gyakorlatlanabb kirándulóknak azonban azt ajánlja, hogy előbb rövidebb, 10 km-es távokkal barátkozzanak, s ne vágjanak neki egyből egy hosszú és „küzdelmes” útvonalnak.

Dicséretes dolog a kezdők lelkesedése, de az edzettséget és a rutint nem pótolja. Az óvatlanok pedig veszélybe sodorják magukat, miközben az egész csoportot hátráltatják.

Jó lesz hát vigyázni, hogy ne váljon belőlünk „kocaturista”...

Benedek István orvos író a természetjárókat humorosan osztályozta:

– A kocaturista „előkelően kiöltözve és szakszerűen felszerelve ide-oda lötyög, s mindig többet mutat, mint amennyire valójában képes”.

– A kulturista „fölsétál addig, ameddig kényelmesen feljuthat, pihen és gyönyörködik, nem veti meg a kilátóhelyeken létesített vendéglöket...”.

– Az igazi turistának a természet és a teljesítmény együtt számít: „Fölszereli magát kötéllel, jégcsákánnyal, hágóvassal, ha szükség úgy kívánja, nekivág a legmagasabb csúcoknak, és örül, ha meghódítja őket”.

XII. PKE Nemzetközi Turistatalálkozó

A *Pestkörnyéki Kárpát Egyesület* immár 12. alkalommal rendezte meg a hagyományos turistatalálkozóját, ezúttal a Bükk-hegység szívében Bánkúton. A rendezvényt – csakúgy, mint máskor – most is az október 23-hoz kapcsolódó hétvégére időzítettük. Idén e jeles nap (23-a) vasárnapra esett, így programunkat a szokásosnál rövidebbre, 2 naposra terveztük. És mégis: idehaza Kőszegtől Mátészalkáig, a határon túlról Nagybányától Brassóig – Négyfaluig gondolták úgy túratársaink, barátaink, hogy ez a röpke 2 napos rendezvény megéri a fáradságot, a hosszú utazást, hogy együtt túrázzunk, ünnepeljünk, beszélgessünk és tervezgessük a jövő közös eseményeit. *Megtisztelő és egyben meghatározó ez a távolságot és fáradságot nem ismerő érdeklődés egyesületünk és rendezvényünk iránt!*

A turistatalálkozó mindkét napján a *Bükk-fennsík*on túráltunk egy hosszabbat–rövidebbet: szombaton verőfényes időben, hol már hervadó őszi kikericssekkel tarkított mezőkön, hol aranylombú erdőknél át a fennsík pereméig, a pompás kilátást nyújtó Tar-kőig sétáltunk. Ezen a napon nyoma sem volt az előző – pénteki – nap lehangelő, esős-ködös időjárásának: a különbség ég és föld, vagy „trendiül” jing és jang! Ragyogó napsütés, a felhők szinte egy percre sem takarták el a napot, csupán a fotósokat inspirálták gepeik „kattogatására”.

Szállásunkra visszatérve bőséges vacsora várt bennünket, melyet a pohárköszöntők elhangzása, és a részt vevő egyesületek köszöntése után jó étvágygal

fogyasztottunk el. A vacsora után a megszokott táncmulatság következett, amelyhez egy miskolci zenész – „Csoki” – biztosította a „talpalálót”.

Vasárnap – már hűvösebb és borúsabb időben – Jávorkút felé vettük az irányt. Bár ez a nap jóval szomorkásabb volt, mint a szombati, mégis sokkal több túrázóval, kirándulóval találkoztunk. Jávorkúttól, a hátizsákban hozott ebéd elköltése után sietősre fogtuk a lépteinket: brassói barátainknak délután indult Miskolcra a vonatjuk. Még időben – a program szerint – értünk vissza a szálláshelyre, ahol elköszöntünk és búcsút vettünk egymástól, úgy vélem mindenki feltöltődve, élményekkel gazdagodva térhetett haza.

Végül egy kis statisztika:

A turistatalálkozón 3 határon túli és 4 magyarországi egyesületből, összesen 58-an vettek részt, 15-en Erdélyből 43-an hazulról. A 7 szervezet:

- EKE, Brassó: 10 személy
- Csíkszéki EKE: 4 személy,
- EKE, Gutin Osztály: 1 személy,
- Kárpát Egyesület, Eger: 1 személy,
- Kárpát Egyesület, Miskolc: 2 személy,
- MKE közvetlen tagságából: 2 személy,
- PKE: 38 személy.

A rendezvényt a Pestkörnyéki Kárpát Egyesület az *SZJA 1 %-a felajánlásokból 345 400-Ft-tal támogatta*. Köszönjük mindenkinek a megtisztelő részvételét!

Vámos László, PKE

Fotók a bátoldalon:

A hagyományos PKE turistatalálkozóra ötvennyolcan gyűltünk össze, tizenöt erdélyi túratársunk tisztelt meg bennünket részvételével. Esős, ködös időben érkezünk, másnap a túra kezdetére azonban kitisztult az ég. Remek hangulatban, gyönyörű őszi időben járhattuk a Bükk erdeit, bérceit

1. Soós Gábor Brassóból mezítláb, mellette Tényi Gyuri bakancsban, kamásliban (fotó: Mályi József, PKE)
2. Túrázóink hosszú sora. „Aranyláz” a Bükkben (fotó: Mályi József, PKE)
3. A brassói dalárda rögtönzött népdal délutánja (fotó: Mályi József, PKE)
4. Kiránduló társaságunk csodálatos őszi díszletek között (fotó: Mályi József, PKE)
5. A turistatalálkozó résztvevői (fotó: Mocsári László, PKE)

1.

2.

XII.
PKE
Nemzetközi
Turistatalálkozó

3.

4.

5.